

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Kjeldalselva Kraft AS til deponering av tunnelmasser og sedimentasjonslam, samt utslipp av prosessavløpsvann fra driving av tunnel til Kjeldalselva kraftverk, Storfjord kommune.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad fra Clemens Kraft AS, datert 06.04.2018, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 8.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Virksomheten må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Troms endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden, eller under saksbehandlingen, og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Fylkesmannen i Troms en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Anleggsnavn	Kjeldalselva kraftverk
Beliggenhet	Kileng
Kartkoordinater UTM	W33 Ø693660 N7694550
Kommune og fylke	1939 Storfjord, Troms
Anleggseier	Kjeldalselva Kraft AS
Postadresse	Fridtjof Nansens plass 6, 0160 OSLO
Gårds- og bruksnummer	58/1
Org. nummer (bedrift)	997 092 864
NACE-kode og bransje	35.111-Produksjon av elektrisitet fra vannkraft

Fylkesmannens referanser

Saksnummer: 2018/2217	Anleggsnummer: 1939.0023.01	
Tillatelse gitt: 02.07.2018	Endringsnummer:	Sist endret:
Evy Jørgensen e.f. miljøverndirektør		
Per Kr. Krogstad Fagansvarlig		
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.</i>		

1. Generelle vilkår

1.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

1.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene, skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

1.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår uttrykkelig er satt grenser for.

1.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹.

1.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Troms om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 6.4.

1.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert. Bedriften plikter til enhver tid å

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenører e.l.) til å utføre oppgaver på virksomhetens eget område eller anlegg, skal oppdragstakers internkontroll så vidt mulig legges til grunn for de aktiviteter som omfattes av oppdraget. Dette gjelder både der oppdraget utføres av oppdragstaker personlig, ved egne ansatte eller andre. Oppdragsgiver skal informere om fellesregler o.l. og påse at mulige mangler blir korrigert eller nødvendige tilpasninger foretatt i sin egen eller oppdragstakers internkontroll.

1.7 Uhindret adgang til anleggene

Selskapet plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de etater og institusjoner disse bemyndiger, inspisere anleggene og virksomheten til enhver tid, og dessuten uten hinder av taushetsplikt gi forurensningsmyndigheten de opplysninger som er nødvendig for at den kan utføre sine gjøremål, jf. forurensningsloven §§ 49 og 50.

1.8 Kompetanse/opplæring

Selskapet har plikt til å påse at anlegget som omfattes av denne tillatelsen, drives med kompetent personale.

1.9. Substitusjon

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.²

1.10. Pålegg om undersøkelse

Forurensningsmyndigheten kan pålegge selskapet å sørge for eller bekoste undersøkelser eller lignende tiltak for å fastslå om og i hvilken grad virksomheten fører eller kan føre til forurensning, klarlegge årsaken til eller virkningene av inntrådt forurensning eller klarlegge hvordan forurensningen kan motvirkes, jf. forurensningsloven § 51.

2 Utslipp til resipient

2.1 Utslippsbegrensninger

Følgende grenser gjelder for utslipp til resipient, samt slam lagt i massedeponi, i anleggsperioden:

Olje:	50 mg/liter
Suspendert stoff:	400 mg/liter
Σ Olje i slam	100 mg/kg

Prøvetakingskrav beskrives i vilkår 5 i tillatelsen.

² Jf. produktkontrollloven av 11.6.1979 nr. 79 § 3a

2.2 Rensing av prosessvann/sigevann

2.2.1 Renseanlegg for oljeholdig avløpsvann

Virksomheten plikter å dimensjonere og drive renseanlegg for oljeholdig avløpsvann, slik at mengde olje i utslipp ikke overskrider maksimal konsentrasjon på 50 mg/l, jf. vilkår 2.1.

Ved eventuelle punktutslipp av olje (oljelekkasjer) skal mest mulig av oljen oppsamles på lekkasjestedet. Absorbenter for opptak av olje skal være tilgjengelig på steder der oljesøl kan oppstå.

2.2.2 Renseanlegg for fjerning av suspendert stoff

Vann som inneholder partikler skal minimum renses i sedimenteringsbasseng før utslipp. Renseanlegget for produksjonsvannet må inkludere sedimenteringsbasseng, oljeutskiller og, om nødvendig, etterpolering av utslippsvannet. Eventuelle armeringsfibre og skyteledninger må også fanges opp i renseanlegget.

Renseanleggene skal dimensjoneres etter de beregnede maksimale vannmengder og med minimum oppholdstid på 2 timer. Dimensjonering av renseanleggene skal kunne fremvises på en eventuell kontroll.

Basert på erfaringer med tidligere anlegg, kan følgende dimensjoneringskriterier vurderes lagt til grunn for dimensjonering.

Minimum oppholdstid: **2 timer**

Maksimal overflate belastning: **0,5 m³/m² og time**

Dimensjoneringskriteriene er kun orienterende. Det er konsentrasjonskrav i prosessavløpsvann som er vilkår som skal overholdes, jf. pkt. 2.1.

2.2.3 Resipient for prosessvann/sigevann

Resipient for prosessvann fra driving av tunnelen og sigevann fra massedeponi, skal være stedlige jordmasser. Det må tilrettelegges/arronderes slik at vannet ikke renner av på overflaten. Fylkesmannen kan senere kreve endringer dersom miljøforholdene blir vesentlig forskjellig fra forventet.

2.2.4 Drifts- og tømmerutiner for renseanlegg

Det skal utarbeides drifts- og tømmerutiner for renseanleggene for olje og suspendert stoff (slam). Bassengene skal rutinemessig tømmes for sand, olje og slam slik at nødvendig oppholdstid til enhver tid overholdes. Drifts- og tømmerutiner for renseanleggene skal kunne fremvises ved eventuell kontroll.

Slam fra sedimentasjonsbasseng kan deponeres i massedeponi dersom oljeinnhold er mindre enn 100 mg/kg. Oljerester og forurenset sedimentasjonsslam skal leveres til godkjent mottak. Virksomheten pålegges å dokumentere rutiner for overnevnte forhold før anlegget settes i drift, og skal også dokumentere at all etterbehandling og leveranser følger disse rutiner og at lover og regler overholdes.

Det skal ikke legges annet avfall enn stein og rent sedimentasjonsslam (<100 mg/kg) i massedeponiet.

3 Støy i anleggsperioden

Bygg- og anleggsvirksomhet skal ikke gi støy som overskrider støygrensene i tabell 1. Basisverdiene i tabellen gjelder for anlegg med total driftstid mindre enn 6 uker. For lengre driftstid skjerpes grenseverdiene for dag og kveld som vist i tabell 2.

Tabell 1: Anbefalte basis støygrenser utendørs for bygg- og anleggsvirksomhet. Alle grenser gjelder ekvivalent lydnivå i dB, innfallende lydtryknivå og gjelder utenfor rom med støyfølsomt bruksformål.

Bygningstype	Støykrav på dagtid (LpAeq12h 07-19)	Støykrav på kveld (LpAeq4h 19-23)	Støykrav på natt (LpAeq8h 23-07)
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	60	60	45
Skole, barnehage	60 i brukstid		

Ekvivalent støynivå LpAeqT: Det ekvivalente støynivået LpAeqT er et mål på det gjennomsnittlige (energimidlede) nivået for varierende støy over en bestemt tidsperiode T. Ekvivalentnivå gjelder for en viss tidsperiode T, f.eks. 0,5 time, 8 timer, 24 timer.

Det skal ikke være støyende aktivitet på anlegget på søn- og helligdager.

Skjerping av grenseverdiene for langvarige arbeider

Tabell 2: Korreksjon for anleggsperiodens eller driftsfasens lengde (avrundes til hele uker/måneder). Skjerping av støygrensene fra Tabell 1 for drift som gir støyulemper i lengre tid enn 6 uker

Anleggsperiodens eller driftsfasens lengde	Grenseverdiene for dag og kveld i tabell 1 skjerpes med:
Fra 0 til og med 6 uker	0 dB
Fra 7 uker til og med 6 måneder	3 dB
Mer enn 6 måneder	5 dB

Dersom flere bygg- og anleggsprosjekter berører samme nabolag samtidig eller like etter hverandre i tid, skal disse behandles som en sammenhengende anleggsperiode, forutsatt at det ikke er lenger opphold i arbeidet enn 1 måned. Byggherre/tiltakshaver skal være ansvarlig for at de enkelte entreprenører følger opp kravene.

4 Avfall

4.1 Generelle betingelser

Virksomheten må legge vekt på å redusere avfallsmengden og levere mest mulig avfall til resirkulering og gjenvinning. Alle typer avfall skal samles opp etter hvert og håndteres slik at det ikke oppstår forurensing eller forsøpling.

Næringsavfall som ikke kan gå til gjenvinning, skal leveres til godkjent avfallsmottak. Virksomheten må kunne dokumentere avfallsmengden, fordelt på ulike avfallstyper.

4.2 Krav til håndtering av farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Farlig avfall som lagres i påvente av levering/henting, skal sikres slik at lageret ikke fører til avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett. Lageret skal være sikret mot avdamping og forurensning til luft og sikret mot adgang for uvedkommende.

Lagret farlig avfall skal være merket med avfallstype, og skal ikke blandes med annet avfall. Farlig avfall som ikke er lagret i lukkede enheter, skal lagres under tak på tett fast dekke.

Det farlige avfallet skal deklarerer og leveres til godkjent mottaker minst en gang pr. år. Ved avslutning av prosjektet skal alt av farlig avfall leveres umiddelbart (avfallsforskriften § 11-8).

4.3 Krav til håndtering av slam fra renseanleggene

Slam fra renseanlegg for prosessavløpsvann kan ikke deponeres sammen med tunnelmasser på lokalt massedeponi, med mindre det gjennom prøvetaking kan dokumenteres at innhold av olje ikke overskrider grenseverdier for rene masser (<100 mg/kg). Slam fra renseanlegg til prosessvann skal, dersom det ikke er rene masser, håndteres som ordinert avfall eller farlig avfall og leveres godkjent avfallsmottak. Kriteriene for å avgjøre om noe er farlig avfall, er gitt i avfallsforskriften § 11-4.

Utskilt olje fra oljeutskiller er farlig avfall, og skal leveres godkjent mottak for farlig avfall.

5 Utslippskontroll, journalføring og rapportering

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til resipient. Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning. Virksomheten skal etablere måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

Målinger/beregning skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp, og skal omfatte komponenter som er regulert gjennom grenseverdier som er suspendert stoff (SS) og olje.

For analyse av olje (NS 4752) og suspendert stoff (NS-EN-872), skal det tas **1 ukeblandprøve pr. mnd**. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Konsentrasjon av olje skal måles på blandprøver sammensatt av minst 3 prøver tatt med 5 min. mellomrom.

Tillatt konsentrasjon av **suspendert stoff** (partikler/slam) i avløpsvann etter renseanlegg regnes som gjennomsnitt over en uke.

Driftsjournal

Det skal føres driftsjournal for anlegget. Virksomheten skal som minimum journalføre analyseresultater, mengde og dato for tømning og innlevering og olje/slam/sand.

Driftsjournal skal kunne fremvises ved eventuell kontroll.

Dersom det påvises skadevirkninger på resipienten som følge av utslippene skal avbøtende tiltak iverksettes umiddelbart.

Resultatene fra utslippskontrollen skal, senest to måneder etter at anleggsarbeidet er avsluttet, rapporteres til Fylkesmannen. Av rapporten skal det også fremkomme hvilke fraksjoner farlig avfall som er levert, og hvilke mengder, samt hvor mye sedimentasjonsslam som er deponert på lokalt massedeponi.

6. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

6.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/ eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

6.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

6.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

6.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles til 110 i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

Vedlegg 1. Prioriterte miljøgifter

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser	
Muskxylen	

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorente alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorente karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)

DEHP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyktetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
